

حاملگی اکتوپیک (خارج رحمی) وضعیت رایج و مخاطره آمیزی است که از صد مورد حاملگی در یکی پیش می آید. این وضعیت وقتی رخ می دهد که تخمک در خارج از محفظه رحم بارور شود. هر چه از زمان حاملگی می گذرد این وضعیت باعث درد و خون ریزی می شود. اگر این وضعیت بطور سریع درمان نشود منجر به پارگی لوله ای می شود که تخمدان را به رحم وصل می کند و باعث خونریزی داخلی در ناحیه شکم می شود که بطریق اولی می تواند باعث از کار افتادن قلب زن حامله و مرگ او شود.

– علل حاملگی خارج رحمی چه هستند؟
تخم بارور شده معمولاً ۴ تا ۵ روز طول می کشد تا مسیر لوله ای که تخمدان را به محوطه رحم وصل می کند طی کند و در آنجا ۶ تا ۷ روز بعد از بارور شدن کاشته می شود. معمول ترین علت حاملگی خارج رحمی صدمه به لوله رحم است که باعث مسدود و یا باریک شدن آن می شود. ممکن است مشکلی هم در دیواره این لوله وجود داشته باشد، بطور معمول باید منقبض شده و تخمک را به طرف رحم هل دهد. شرایطی مانند آپاندیس و عفونت لگن خاصره ممکن است با ایجاد پیچ و یا بهم آمیختگی لوله فالوپ به آن صدمه بزنند و بدین طریق عبور تخمک از آن را به تاخیر انداخته و باعث کاشتن آن در خود لوله رحم شوند. البته در بسیاری موارد کاشته شدن تخمک در لوله فالوپ رخ نمی دهد.

– آیا حاملگی در آینده ممکن است؟
اگر یکی از لوله های رحم بترکد و یا برداشته شود در آن صورت هنوز یک زن می تواند مانند گذشته تولید تخمک گذاری کند ولی احتمال حاملگی او به ۵۰ درصد کاهش یافته است.

امکان وقوع مجدد حاملگی خارج رحمی بین ۷ تا ۱۰ درصد است و این بسته به نوع جراحی است که استفاده شده و میزان صدمه ای که به مابقی لوله (های) رحم وارد آمده است. وقتی که یکی از لوله های رحم صدمه ببیند (بعنوان مثال بعلت گرفتگی) احتمال بیشتری وجود دارد که لوله دیگر رحم نیز صدمه ببیند. این نه فقط به این معناست که امکان بارور شدن کمتر از معمول خواهد شد بلکه به این معناست که امکان وقوع یک حاملگی خارج رحمی دیگر بیشتر هم شده است. در مواردی که حاملگی خارج رحمی به وجود کوئل در رحم مربوط می شده است، برداشتن آن به نظر نمی رسد که احتمال وقوع یک حاملگی نا بجا در آینده را بیشتر کند.

– در حاملگی بعدی چه باید بکنم؟
در همه مواردی که زنی قبلاً حاملگی خارج رحمی داشته است به محض اینکه احساس کرد که دوباره ممکن است حامله باشد باید با دکتر خود مشورت کند تا وضعیت او مورد پیگیری قرار گیرد. همینطور اگر چنین زنی متوجه شد که دوره قاعدگی او به تاخیر افتاده است، یا خونریزی قاعدگی او با حالت عادی متفاوت است و یا در ناحیه شکم درد غیر طبیعی وجود دارد، او باید بخواهد که مورد معاینه قرار گیرد و به دکتر که این کار را می کند یادآوری کند که قبلاً حاملگی نا بجا داشته است.

– احساسات خودتان:
حاملگی نا بجا می تواند یک تجربه نابودکننده باشد؛ شما ممکن است دارید دوره نفاقت بعد از یک عمل جراحی اساسی را می گذرانید؛ با از دست دادن نوزاد و حتی در مواردی بخشی از سیستم زایمان تان باید کنار بیایید؛ و همه اینها در شرایطی است که حتی نمی دانستید در وهله اول حامله بودید.

احساسات شما در هفته ها و ماههای بعد از این وضعیت ممکن است بطور قابل ملاحظه ای تغییر کند. شما ممکن است از اینکه دیگر درد ندارید احساس راحتی عمیق بکنید و از اینکه زنده مانده اید هم بسیار راضی باشید ولی در عین حال از اینکه نوزادان را از دست داده اید بسیار غمناک باشید. ممکن است شما در وضعیتی بودید که باید بسرعت به اطاق عمل می بردتان بدون آنکه وقت کافی برای انطباق روحی شما با این وضعیت وجود داشته باشد. بسیاری از آنچه اتفاق افتاده خارج از کنترل تان بوده است و این شما را در حالت شوک باقی گذاشته است.

اگر دلیل روشن پزشکی وجود نداشته باشد طبیعی است که شما سعی کنید دلیلی برای این وضعیت پیدا کنید و حتی خودتان را مسئول آن بدانید. هر چند این موضوع قابل درک است ولی مهم است متوجه باشید که شما علت این وضعیت نبودید.
ختم سریع حاملگی شما وضعیت هورمون های تان را بهم ریخته است و این ممکن است شما را افسرده و ضربه پذیر بکند. تنش و برهم خوردگی زندگی خانوادگی در نتیجه ختم سریع یک حاملگی که اغلب همراه است با ضرورت گذراندن دوره ای برای بهبود یافتن از یک عمل جراحی اساسی، براحتی قابل تصور است.

– احساسات همسر تان:
عکس العمل عاطفی به یک حاملگی نا بجا ممکن است تنش زیادی بر روی یک رابطه بوجود آورد. این تجربه ممکن است شما و همسران را به هم نزدیک کند ولی در عین حال همسران ممکن است احساسات شما را درک نکنند و یا نتوانند شما را به نحوی حمایت کنند.

بسیاری از مردها در ابراز احساسات خود دشواری دارند و ممکن است در کمک کردن دچار عجز شوند ولی به یاد داشته باشید که او نیز ممکن است دردمند باشد. بی شک بهبودی شما موضوع اصلی مورد توجه همسران است از اینرو او ممکن است فکر کند که خودش را قوی نشان دهد و احساساتش را در خودش نگه دارد. ولی در جامعه معاصر اکنون دیگر این امر پذیرفته شده است که هر کس، چه مرد و چه زن، باید بتواند احساسات خود را ابراز کند و شما نیز باید همسران را تشویق کنید که آنچه را واقعا احساس می کند نشان دهد و غم اش را ابراز کند.

آینده: قبل از اینکه سعی کنید دوباره حامله شوید به خودتان اجازه بدهید که هم از نظر جسمی و هم عاطفی بهبودی خود را بازیابید. دکترها معمولاً به شما توصیه می کنند که حداقل سه ماه صبر کنید تا بدن تان التیام پیدا کند. احساسات زنان با هم بسیار فرق می کند. برخی از زنان می خواهند که بلافاصله دوباره حامله شوند حال آنکه برخی دیگر از فکر اینکه دوباره حامله شوند و نتوانند بر تنش و دلواپسی آن غالب شوند، وحشت دارند.

مهم است به یاد داشته باشید که هر چقدر هم که چشم انداز یک حاملگی اکتوپیک دیگر تکان دهنده باشد، ولی شما اکنون احتمال بسیار بیشتری دارید که یک حاملگی سالم و طبیعی داشته باشید.